
MONOGRAFIE PRAWNICZE

PRZESTĘPSTWA
PODOBNE
W POLSKIM
PRAWIE KARNYM

PAWEŁ DANILUK

Wydawnictwo C. H. Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

PAWEŁ DANILUK • PRZESTĘPSTWA PODOBNE
W POLSKIM PRAWIE KARNYM

Polecamy nasze publikacje z tej serii:

Przemysław Feliga

**STANOWISKO PRAWNE SYNDYKA W PROCESIE
DOTYCZĄCYM MASY UPADŁOŚCI**

Jarosław Zagrodnik

**MODEL INTERAKCJI POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO
ORAZ POSTĘPOWANIA GŁÓWNEGO W PROCESIE KARNYM**

Krzysztof Kozłowski

**PRAWO ŁASKI PREZYDENTA RP. HISTORIA. REGULACJA.
PRAKTYKA**

Maria Magdalena Lewandowicz

E-HAZARD. STUDIUM Z KOMPARATYSTYKI PRAWNICZEJ

Tomasz Szancito

**ODPOWIEDZIALNOŚĆ KONTRAKTOWA PRZEWOŹNIKA
PRZY PRZEWOZIE DROGOWYM PRZESYŁEK TOWAROWYCH**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

PRZESTĘPSTWA
PODOBNE
W POLSKIM
PRAWIE KARNYM

PAWEŁ DANILUK

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2013

Wydawca: Natalia Adamczyk

Recenzja naukowa: Dr hab. Andrzej Sakowicz

Publikacja dofinansowana przez Instytut Nauk Prawnych PAN

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2013**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-5273-2

ISBN e-book 978-83-255-5274-9

*Wioli i Ewuni
pracę tę dedykuję*

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Bibliografia	XIII
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Geneza i ewolucja instytucji przestępstw podobnych w Polsce .	11
§ 1. Uwagi wstępne.....	11
§ 2. Ustawodawstwo państw zaborczych.....	12
§ 3. Międzynarodowy Kongres Penitencjarny w Paryżu (1895 r.)	20
§ 4. Prywatne projekty kodeksu karnego II Rzeczypospolitej.....	22
§ 5. Kodeks karny z 1932 r.....	24
§ 6. Pozakodeksowe prawo karne po II wojnie światowej	42
§ 7. Kodeks karny z 1969 r.	52
§ 8. Propozycje zmian Kodeksu karnego z 1969 r.....	60
§ 9. Prace nad Kodeksem karnym z 1997 r.	62
Rozdział II. Uzasadnienie instytucji przestępstw podobnych	67
§ 1. Motywy ustawodawcze	67
§ 2. Stanowisko doktryny.....	71
§ 3. Stanowisko judykatury.....	78
§ 4. Ocena własna. Krytyka instytucji przestępstw podobnych.....	80
Rozdział III. Ogólna charakterystyka i funkcje instytucji przestępstw podobnych	95
Rozdział IV. Definicja legalna przestępstw podobnych	111
§ 1. Definicja przestępstw podobnych jako definicja legalna	111
§ 2. Moc wiążąca definicji legalnej.....	111
§ 3. Okoliczności uzasadniające i wymagające skonstruowania definicji legalnej	115
§ 4. Definicja legalna przestępstw podobnych – spojrzenie z perspektywy logicznej i zasad techniki prawodawczej oraz jego implikacje.....	120
Rozdział V. Przesłanki przestępstwa należące do tego samego rodzaju	137
§ 1. Rodzaj przestępstwa i kryterium ustalania tożsamości rodzajowej przestępstw.....	137

§ 2. Tożsamość rodzajowa przestępstw a ich formy stadialne i zjawiskowe	145
§ 3. Dobro prawne	146
I. Pojęcie dobra prawnego	146
II. Identyfikacja dobra prawnego	152
III. Przedmiot ochrony a przedmiot zamachu	155
IV. Ogólny, rodzajowy i szczególny przedmiot ochrony (zamachu)	156
V. Główny i dodatkowy przedmiot ochrony (zamachu)	161
§ 4. Stosunek między dobrami prawnymi, w które godzą przestępstwa a ich tożsamość rodzajowa	165
§ 5. Ustalanie tożsamości rodzajowej przestępstw	178
I. Przestępstwa wypełniające znamiona tego samego przepisu....	178
II. Znaczenie systematyki części szczególnej prawa karnego	180
III. Metoda <i>in concreto</i> i metoda <i>in abstracto</i>	190
§ 6. Tożsamość rodzajowa przestępstw a główny i dodatkowy przedmiot ochrony (zamachu)	198
§ 7. Tożsamość rodzajowa przestępstw a zbieg przepisów ustawy	204
Rozdział VI. Przestępstwa z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia	213
§ 1. Uwagi wstępne.....	213
§ 2. Zastosowanie przemocy lub groźby jej użycia jako okoliczności faktyczne towarzyszące konkretnym zdarzeniom przestępnym	215
§ 3. Przestępstwa z zastosowaniem przemocy.....	230
I. Pojęcia przemocy i przestępstw z zastosowaniem przemocy	230
II. Zastosowanie przemocy jako działanie.....	265
III. Zastosowanie przemocy a przemoc wobec osoby.....	269
IV. Przemoc bezpośrednia i pośrednia	274
V. Zastosowanie przemocy a gwałt na osobie.....	281
§ 4. Przestępstwa z zastosowaniem groźby użycia przemocy.....	297
I. Pojęcia groźby użycia przemocy i przestępstw z zastosowaniem groźby użycia przemocy	297
II. Charakterystyka groźby użycia przemocy i przestępstw z zastosowaniem groźby użycia przemocy	300
§ 5. Problem instrumentalnego charakteru przemocy i groźby jej użycia	311
§ 6. Formy stadialne i zjawiskowe przestępstw z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia.....	320
§ 7. Podobieństwo przestępstwa z zastosowaniem przemocy i przestępstwa z zastosowaniem groźby użycia przemocy	322

§ 8. Problem kumulacji przemocy i groźby jej użycia w danym zdarzeniu przestępnym	327
Rozdział VII. Przepiępstwa popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej	329
§ 1. Cel osiągnięcia korzyści majątkowej jako okoliczność faktyczna towarzysząca konkretnym zdarzeniom przestępnym	329
§ 2. Cel popełnionych przestępstw	340
I. Osiągnięcie korzyści majątkowej jako cel zachowania się sprawcy	340
II. Cel – motyw – pobudka	341
III. Pojęcia celu i przestępstw popełnionych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej	350
IV. Charakterystyka celu osiągnięcia korzyści majątkowej i przestępstw popełnionych w tym celu	361
V. Związek między przestępstwem a wyobrażoną i pożądaną przez sprawcę korzyścią majątkową	368
VI. Cel osiągnięcia korzyści majątkowej a motywacja sprawcy	371
§ 3. Korzyść majątkowa	372
I. Obiektywna ocena korzyści majątkowej	372
II. Pojęcie korzyści majątkowej	373
III. Charakterystyka korzyści majątkowej	387
§ 4. Negatywna ocena celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez ustawodawcę i jej przyczyny	390
I. Uwagi wprowadzające.....	390
II. Relacja cel (korzyść majątkowa) – środek (przestępstwo)	392
III. Nienależność korzyści majątkowej	393
§ 5. Przepiępstwa popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie lub dla kogo innego	396
§ 6. Formy stadialne i zjawiskowe oraz formy czynu w wypadku przestępstw popełnionych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej ...	399
Rozdział VIII. Strona podmiotowa przestępstw podobnych	401
Zakończenie	413
§ 1. Wnioski	413
§ 2. Postulaty <i>de lege ferenda</i>	424
I. Eliminacja z porządku prawnego instytucji przestępstw podobnych	424
II. Modyfikacja instytucji przestępstw podobnych („plan minimum”)	432
1. Uwagi wstępne	432

Spis treści

---

2. Przepęstwa należąę do tego samego rodzaju	432
3. Przepęstwa z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia.....	435
4. Przepęstwa popełnione w celu osiągnięę korzyści majątkowej.....	438
Indeks rzeczowy	447

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

EKPCz	Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
KK z 1932 r.	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 11.7.1932 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 60, poz. 571 ze zm.)
KK z 1969 r.	ustawa z 19.4.1969 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 13, poz. 94 ze zm.)
KKS	ustawa z 10.9.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 186)
KKW	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.)
Konstytucja	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
KRO	ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.)
KW	ustawa z 20.5.1971 r. – Kodeks wykroczeń (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275 ze zm.)
OdpKarnWłSpołU	ustawa z 18.6.1959 r. o odpowiedzialności karnej za przestępstwa przeciw własności społecznej (Dz.U. Nr 36, poz. 228 ze zm.)
ZasTPR	Zasady techniki prawodawczej, stanowiące załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20.6.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. Nr 100, poz. 908)
ZwSpirU	ustawa z 22.4.1959 r. o zwalczaniu niedozwolonego wyrobu spirytusu (Dz.U. Nr 27, poz. 169 ze zm.)

2. Czasopisma i publikatory

AK	Archiwum Kryminologii
----------	-----------------------

CzPKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
Dz.U.	Dziennik Ustaw
GSW	Gazeta Sądowa Warszawska
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
NP	Nowe Prawo
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAB	Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
OSN	Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSN(K)	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNPG	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSNwSK	Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich (Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych)
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
PP	Problemy Praworządności
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PS	Przegląd Sądowy
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SKKiP	Studia Kryminologiczne, Kryminalistyczne i Penitencjarne
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
Zb.Orz.	Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego
ZN	Zeszyty Naukowe

3. Inne skróty

cz.	część
lit.	litera
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
t.	tom
t.j.	tekst jednolity
TK	Trybunał Konstytucyjny
wyd.	wydanie
z.	zeszyt

Bibliografia

- Aker J., Przyczynek do pojęcia recydywy i zatarcia skazania (art. 60 KK i 90 KK), GSW 1936, Nr 29–30
- Andrejew I., Zagadnienie systematyki części szczególnej nowego kodeksu karnego, NP 1951, Nr 4
- Andrejew I., O niektórych nowych teoriach przedmiotu ochrony w prawie karnym, PiP 1958, z. 1
- Andrejew I., Ustawowe znamiona przestępstwa, Warszawa 1959
- Andrejew I., Glosa do uchwały SN z 29.11.1962 r., VI KO 60/62, OSP 1963, z. 10
- Andrejew I., Systematyka projektu kodeksu karnego, PiP 1968, z. 11
- Andrejew I., O „podobieństwie” przestępstw ze względu na przedmiot ochrony, PiP 1971, z. 3–4
- Andrejew I., Ustawowe znamiona czynu. Typizacja i kwalifikacja przestępstw, Warszawa 1978
- Andrejew I., Polskie prawo karne w zarysie, Warszawa 1980
- Andrejew I., [w:] System prawa karnego. O przestępstwach w szczególności, t. IV, cz. 1, red. I. Andrejew, L. Kubicki, J. Waszczyński, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1985
- Badziak J., Kryteria przedmiotowe podobieństwa przestępstw, Prok. i Pr. 2010, Nr 11
- Bafia J., Odpowiedzialność karna za przestępstwa przeciw własności społecznej. Z problematyki zmian wprowadzonych przez ustawę z 18 czerwca 1959 roku, Warszawa 1960
- Bafia J., [w:] J. Bafia, L. Hochberg, M. Siewierski, Ustawy karne PRL. Komentarz, Warszawa 1965
- Bafia J., [w:] J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski, Kodeks karny. Komentarz, t. 1, Warszawa 1987
- Bafia J., [w:] J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski, Kodeks karny. Komentarz, t. 2, Warszawa 1987
- Bafia J., Polskie prawo karne, Warszawa 1989
- Bafia J., Świda W., Propozycje w sprawie uregulowania odpowiedzialności karnej recydywistów, PiP 1969, z. 1
- Banaszak B., Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Warszawa 2009
- Banaszak B., Jabłoński M., [w:] Konstytucje Rzeczypospolitej oraz komentarz do Konstytucji RP z 1997 roku, red. J. Boć, Wrocław 1998
- Baran A., Glosa do uchwały SN z 18.4.1975 r., VI KZP 47/74, OSP 1976, z. 5
- Batawia S., Sankcje wobec recydywistów w projekcie kodeksu karnego a problematyka kryminologiczna recydywy, PiP 1968, z. 8–9
- Bednarzak J., Przestępstwo oszustwa w polskim prawie karnym, Warszawa 1971
- Bielski M., Glosa do uchwały SN z 17.12.2008 r., I KZP 27/08, PiP 2010, z. 3

- Bieńkowska E.*, [w:] Kodeks karny – część ogólna. Komentarz, red. G. *Rejman*, Warszawa 1999
- Bigoszewski T.*, Przemoc jako znamię strony przedmiotowej, *CzPKiNP* 1997, z. 2
- Blachut J., Gaberle A., Krajewski K.*, Kryminologia, Gdańsk 2006
- Bojarski T.*, Odmiany podstawowych typów przestępstw w polskim prawie karnym, Warszawa 1982
- Bojarski T.*, O systematyce części szczególnej kodeksu karnego, *Przegląd Prawa Karnego* 1993, Nr 8
- Bojarski T.*, Polskie prawo karne. Zarys części ogólnej, Warszawa 2003
- Bojarski T.*, Kilka uwag o regulacji prawnej recydywy, [w:] Nauka wobec prawdy sądowej. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Zdzisława Kęgla, red. R. *Jaworski*, M. *Szostak*, Wrocław 2005
- Bojarski T.*, Problemy regulacji prawnej powrotu do przestępstwa, [w:] Nadzwyczajny wymiar kary, red. J. *Majewski*, Toruń 2009
- Bojarski T.*, [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. T. *Bojarski*, Warszawa 2012
- Bryk J.*, Istota przemocy (rozważania prawnokarne i kryminologiczne), *Przegląd Policyjny* 2001, Nr 3
- Buchała K.*, Prawo karne materialne, Warszawa 1980
- Buchała K.*, [w:] K. *Buchała*, A. *Zoll*, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, t. 1, Kraków 1998
- Budyn M.*, Motywacja zasługująca na szczególne potępienie (próba analizy), *Prok. i Pr.* 2000, Nr 9
- Budyn-Kulik M.*, [w:] Kodeks karny. Praktyczny komentarz, red. M. *Mozgawa*, Kraków 2006
- Budyn-Kulik M.*, [w:] Prawo karne materialne. Część ogólna, red. M. *Mozgawa*, Warszawa 2006
- Budyn-Kulik M., Kulik M.*, Glosa do uchwały SN z 21.3.2007 r., I KZP 39/06, PS 2009, Nr 5
- Budziński S.*, Wykład porównawczy prawa karnego, Warszawa 1868
- Budziński S.*, O powtarzaniu przestępstw wedle kodeksu karnego obowiązującego, Warszawa 1875
- Bułaciński S.*, Obligatoryjne odwołanie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, *NP* 1972, Nr 2
- Bzowski K.*, Powrót do przestępstwa, [w:] *Encyklopedia Podręczna Prawa Karnego*, t. 3, z. XXIII, red. W. *Makowski*, Warszawa (bez roku wydania)
- Cerkaski L.*, Pojęcie „korzyści majątkowej” w kodeksie karnym, *PP* 1981, Nr 1
- Chybiński O.*, Umyślne paserstwo mienia społecznego na tle ustawy z dnia 18 czerwca 1959 r., *NP* 1960, Nr 4
- Chybiński O.*, Rozbój w teorii i praktyce, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1975
- Cienkowski W.*, Praktyczny słownik wyrazów bliskoznacznych, Warszawa 2006
- Cieślak M.*, O systemie części szczególnej kodeksu karnego, *NP* 1951, Nr 9
- Cieślak M.*, Recydywa w obowiązującym polskim prawie karnym, *SKKiP* 1977, t. 6
- Cieślak M.*, [w:] System prawa karnego. O przestępstwach w szczególności, t. IV, cz. 1, red. I. *Andrejew*, L. *Kubicki*, J. *Waszczyński*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1985

- Cieślak M., *Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia*, Warszawa 1990
- Cieślak W., Niektóre zagadnienia przedmiotu karnoprawnej ochrony, *PiP* 1993, z. 11–12
- Cieślak W., Glosa do uchwały SN z 10.12.1998 r., I KZP 22/98, *PS* 1999, Nr 10
- Cieślak W., *Wymuszenie rozbójnicze*, Kraków 2000
- Cofer C.N., Appley M.H., *Motywacja. Teoria i badania*, Warszawa 1972
- Dałkowski S., Glosa do uchwały SN z 29.12.1977 r., VII KZP 45/77, *OSP* 1980, z. 2
- Daniluk P., Kryteria określające zakres dóbr prawnych będących przedmiotem dyspozycji w warunkach kontratywu zgody uprawnionego, *PS* 2007, Nr 4
- Daniluk P., [w:] *P. Daniluk, C. Nowak, Kazirodztwo jako problem karnoprawny (dwugłos)*, AK 2007–2008, t. XXIX–XXX
- Daniluk P., Zarządzenie wykonania kary, [w:] *Aktualne problemy konstytucyjne w świetle wniosków, pytań prawnych i skarg konstytucyjnych do Trybunału Konstytucyjnego*, red. P. Daniluk, P. Radziejewicz, Warszawa 2010
- Daniluk P., Konstytucyjne prawa do sądu oraz do obrony a obligatoryjne zarządzenie wykonania kary, *Ius Novum* 2011, Nr 2
- Daniluk P., Ocena społecznej szkodliwości czynu, *Prok. i Pr.* 2011, Nr 6
- Daniluk P., [w:] *Kodeks karny. Komentarz on-line*, red. R.A. Stefański, wyd. 4/2012
- Daszkiewicz-Paluszynska K., Groźba w polskim prawie karnym, Warszawa 1958
- Daszkiewicz K., Motyw przestępstwa, *Pal.* 1961, Nr 9
- Daszkiewicz K., Groźba w przyszłym polskim kodeksie karnym, *RPEiS* 1962, z. 2
- Daszkiewicz K., Przepięstwa popełnione z tych samych pobudek i przestępstwa tego samego rodzaju, *NP* 1962, Nr 7–8
- Daszkiewicz K., Recenzja książki T. Hanauska: *Przemoc jako forma działania przestępczego*, Kraków 1966, *PiP* 1967, z. 1
- Daszkiewicz K., *Przestępstwo z premedytacją*, Warszawa 1968
- Daszkiewicz K., Recydywa w projekcie kodeksu karnego z 1968 r., *PiP* 1968, z. 8–9
- Daszkiewicz K., Glosa do uchwały SN z 30.1.1980 r., VII KZP 41/78, *NP* 1980, Nr 11–12
- Daszkiewicz K., Przepięstwa popełniane przemocą w świetle przepisów kodeksu karnego z 6 czerwca 1997 r., *Pal.* 2000, Nr 2–3
- Daszkiewicz K., Glosa do postanowienia SN z 16.3.1999 r., I KZP 32/98, *OSP* 2000, z. 3
- Dąbrowska-Kardas M., Kardas P., [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, t. 3, red. A. Zoll, Kraków 1999
- Dębski R., Uwagi o przedmiocie ochrony prawno-karnej, *ZN Uniwersytetu Łódzkiego, Nauki Humanistyczno-Społeczne* 1973, z. 95
- Dubis W., [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, red. E. Gniewek, Warszawa 2008
- Filar M., *Przestępstwo zgwałcenia w polskim prawie karnym*, Warszawa–Poznań 1974
- Filar M., Glosa do wyroku SN z 10.3.1976 r., IV KR 3/76, *OSP* 1978, z. 4
- Filar M., Glosa do uchwały SN z 30.1.1980 r., VII KZP 41/78, *WPP* 1981, Nr 2
- Filar M., *Przestępstwa seksualne w polskim prawie karnym*, Toruń 1985
- Filar M., [w:] *System prawa karnego. O przestępstwach w szczególności*, t. IV, cz. 2, red. I. Andrejew, L. Kubicki, J. Waszczyński, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1989
- Filar M., Glosa do uchwały SN z 10.12.1998 r., I KZP 22/98, *PiP* 1999, z. 8
- Filar M., [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Filar, Warszawa 2012

- Flemming M., Wojciechowska J.*, [w:] Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz, t. I, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010
- Frankowski S.*, Przepięstwa kierunkowe w teorii i praktyce, Warszawa 1970
- Friebel W.*, Stosowanie środków karnych w walce z przestępczością powrotną, [w:] Powrót do przestępstwa (zagadnienia prawne i kryminologiczne), red. A. Gaberle, Kraków 1979
- Galęzka M.*, [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2012
- Gardocki L.*, Zagadnienia teorii kryminalizacji, Warszawa 1990
- Gardocki L.*, Prawo karne, Warszawa 1998
- Garlicki L.*, [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. III, red. L. Garlicki, Warszawa 2003
- Gierowski J.K.*, Diagnostyka procesów motywacyjnych jako przedmiot opinii sądowno-psychologicznej, [w:] Problemy psychologiczno-psychiatryczne w procesie karnym, red. J.M. Stanik, Katowice 1985
- Gierowski J.K.*, Motywacja zabójstw, Kraków 1989
- Gierowski J.K.*, [w:] J.K. Gierowski, T. Jaśkiewicz-Obydzińska, M. Najda, Psychologia w postępowaniu karnym, Warszawa 2010
- Gierowski J.K.*, Diagnostyka procesów motywacyjnych – nowe wyzwania i niewykorzystane możliwości psychologii sądowej, [w:] Psychologia a prawo – płaszczyzny teoretyczne i aplikacyjne (związki i różnice), red. J.M. Stanik, Katowice 2011
- Giezek J.*, [w:] Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna, red. M. Bojarski, Warszawa 2004
- Giezek J.*, [w:] Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, red. J. Giezek, Warszawa 2007
- Glaser S.*, Polskie prawo karne w zarysie, Kraków 1933
- Glaser S., Mogilnicki A.*, Kodeks karny. Komentarz, Kraków 1934
- Goczałkowski S.*, Groźba, [w:] Encyklopedia Podręczna Prawa Karnego, t. 2, red. W. Makowski, Warszawa (bez roku wydania)
- Goczałkowski S.*, Przemoc, [w:] Encyklopedia Podręczna Prawa Karnego, t. 3, z. XXIV, red. W. Makowski, Warszawa (bez roku wydania)
- Goczałkowski S.*, Przymus, [w:] Encyklopedia Podręczna Prawa Karnego, t. 3, z. XXIV, red. W. Makowski, Warszawa (bez roku wydania)
- Górniak O.*, Glosa do wyroku SN z 22.11.1975 r., IV KR 215/75, PiP 1976, z. 12
- Górniak O.*, O pojęciu „korzyści majątkowej” w kodeksie karnym (Problemy wybrane), PiP 1978, z. 4
- Górniak O.*, [w:] O. Górniak, S. Hoc, S.M. Przyjemski, Kodeks karny. Komentarz, t. III, Gdańsk 1999
- Górniak O.*, Podstawy karania za korupcję, Kontrola Państwowa 2001, Nr 1
- Górniak O., Filar M.*, [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. M. Filar, Warszawa 2008
- Górny J.*, Rola międzynarodowych kongresów penitencjarnych w rozwoju teorii i praktyki wykonania kary, Warszawa 1980
- Gregorowicz J.*, Definicje w prawie i w nauce prawa, Łódź 1962
- Grzegorzczak K.*, Glosa do uchwały SN z 10.12.1998 r., I KZP 22/98, WPP 1999, Nr 1–2
- Grzegorzczak K.*, Glosa do uchwały SN z 17.12.2008 r., I KZP 27/08, WPP 2009, Nr 1

- Grzeszczyk W., Pojęcie przestępstwa podobnego w kodeksie karnym, Prok. i Pr. 2001, Nr 9
- Grześkowiak A., [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2012
- Gubiński A., Zasady prawa karnego, Warszawa 1986
- Hałas R.G., [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2012
- Hanausek T., Przemoc jako forma działania przestępnego, Kraków 1966
- Hanausek T., O niektórych granicach pojęcia przemocy w prawie karnym, PiP 1967, z. 10
- Hanausek T., Widacki J., Niektóre kryminalistyczne aspekty zwalczania recydywy, [w:] Powrót do przestępstwa (zagadnienia prawne i kryminologiczne), red. A. Gaberle, Kraków 1979
- Hirsch H.J., W kwestii aktualnego stanu dyskusji o pojęciu dobra prawnego, RPEiS 2002, z. 1
- Hirsch H.J., Czy zasada czynu jako podstawowa zasada prawa karnego jest wystarczająco przestrzegana?, RPEiS 2006, z. 1
- Hochberg L., [w:] J. Bafia, L. Hochberg, M. Siewierski, Ustawy karne PRL. Komentarz, Warszawa 1965
- Hofmański P., Sadzik E., Zgryzek K., Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II, red. P. Hofmański, Warszawa 2011
- Hofmański P., Zabłocki S., Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych, Kraków 2006
- Hypś S., [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2012
- Indecki K., Liszewska A., Prawo karne materialne. Nauka o przestępstwie, karze i środkach penalnych, Warszawa 2002
- Inny słownik języka polskiego PWN, t. I, red. M. Bańko, Warszawa 2000
- Inny słownik języka polskiego PWN, t. II, red. M. Bańko, Warszawa 2000
- Janiszewski B., Recydywa wielokrotna w prawie karnym. Zagadnienia nadzwyczajnego wymiaru kary, Warszawa–Poznań 1992
- Janiszewski B., Powrót do przestępstwa jako „okoliczność obciążająca”, RPEiS 1993, z. 1
- Janiszewski B., Ujęcie recydywy specjalnej w przyszłym kodeksie karnym, RPEiS 1997, z. 1
- Janiszewski B., Karanie recydywistów – wokół obowiązującego ujęcia i projektowanych zmian kodeksu karnego, [w:] Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 roku, red. T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk, Lublin 2006
- Jasiński J., Propozycje uregulowania odpowiedzialności osób poprzednio karanych (Kryminologiczny punkt widzenia), PiP 1989, z. 8
- Jurewicz J., Kryteria podobieństwa przestępstw w ujęciu kodeksu karnego, PiP 2008, z. 11
- Kabat A., Tożsamość rodzajowa przestępstw i jej kryteria w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, Pal. 1967, Nr 12
- Kabat A., Przesłanki podobne w ujęciu kodeksu karnego, NP 1970, Nr 11

- Kabat A.*, Glosa do uchwały SN z 27.7.1972 r., VI KZP 57/71, NP 1973, Nr 6
- Kabat A.*, Glosa do wyroku SN z 10.5.1974 r., I KR 63/74, NP 1975, Nr 12
- Kabat A.*, Glosa do wyroku SN z 10.6.1975 r., I KRN 19/75, NP 1977, Nr 3
- Kabat A.*, Powrót do przestępstwa w ujęciu kodeksu karnego – próba oceny i propozycje zmian, NP 1981, Nr 7–8
- Kallaus Z.*, Łapownictwo i płatna protekcja, PP 1990, Nr 1
- Kardas P.*, Problem zbiegu przepisów ustawy karnej a różne postaci współdziałania, Prok. i Pr. 2005, Nr 7–8
- Kardas P.*, Sprawstwo kierownicze i polecające – wykonawcze czy niewykonawcze postaci sprawstwa?, PS 2006, Nr 5
- Kasprzycki J.*, Czy rozbój to także przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu?, CzPKiNP 2003, z. 2
- Kaszewski C.*, Kryterium przedmiotowe w ujęciu „podobieństwa” przestępstw, Acta Universitatis Wratislaviensis, Przegląd Prawa i Administracji 1976, t. VIII
- Katner W.J.*, [w:] System prawa prywatnego, t. 1 (Prawo cywilne – część ogólna), red. *M. Saffan*, Warszawa 2007
- Kieres B.*, Glosa do wyroku SN z 7.2.1972 r., II KR 302/71, NP 1973, Nr 6
- Kodeks karny rosyjski z dnia 22 marca 1903 roku, przełożony przez *J. Krzymuskiego*, *A. Małkowskiego* i *J. Namitkiewicza*, red. *W. Makowski*, Warszawa 1916
- Kodex karzący dla Królestwa Polskiego, Warszawa 1830
- Kodex kar głównych i poprawczych, Warszawa 1847
- Kokoszczynski M.*, [w:] Zasady techniki prawodawczej. Komentarz do rozporządzenia, red. *J. Warylewski*, Warszawa 2003
- Kokot R.*, Z problematyki motywacji w kodeksie karnym z 1997 roku, [w:] Nowa kodyfikacja prawa karnego, t. IV, red. *L. Bogunia*, Wrocław 1999
- Kołąkowski K.*, [w:] Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia – zobowiązania, t. 1, red. *G. Bieniek*, Warszawa 2005
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Wydział Karny, Sekcja Prawa Karnego, t. I, z. 2
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Wydział Karny, Sekcja Prawa Karnego, t. I, z. 3
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 1
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 2
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 3
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 4
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 5
- Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Prawa Karnego, t. V, z. 7
- Kosonoga J.*, [w:] Kodeks karny. Komentarz OnLine, red. *R.A. Stefański*, wyd. 3/2012
- Kozielecki J.*, Psychologiczna teoria decyzji, Warszawa 1975
- Kozłowska P.*, Glosa do wyroku SN z 6.10.1995 r., II KRN 114/95, Prok. i Pr. 1997, Nr 12
- Kozłowska-Kalisz P.*, [w:] Prawo karne materialne. Część ogólna, red. *M. Mozgawa*, Warszawa 2006
- Krajewski K.*, O pojęciu przemocy w kryminologii, SKKiP 1988, t. 19

- Krasny K., Wanyura H., Mayzner-Zawadzka E., Kołacz M.*, Omdlenie, *Czasopismo Stomatologiczne* 2005, Nr 4
- Kräußl G.*, Przystępczość powrotna – jej charakterystyka oraz kierunki dalszych jej badań, [w:] *Powrót do przestępstwa (zagadnienia prawne i kryminologiczne)*, red. *A. Gaberle*, Kraków 1979
- Król W.*, Silne wzburzenie w rozumieniu art. 148 § 4 KK, *Prok. i Pr.* 2009, Nr 9
- Królikowski M., Żółtek S.*, [w:] *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. II, red. *M. Królikowski, R. Zawłocki*, Warszawa 2010
- Krukowski A.*, Glosa do wyroku SN z 22.2.1968 r., V KRN 16/68, *PiP* 1969, z. 4–5
- Krzymuski E.*, Wykład prawa karnego ze stanowiska nauki i prawa austriackiego, Kraków 1901
- Krzymuski E.*, Wykład prawa karnego ze stanowiska nauki i prawa austriackiego, t. II, Kraków 1902
- Krzymuski E.*, Projekt kodeksu karnego polskiego. Uwagi autora. Tytuł wstępny i część ogólna, Warszawa 1918
- Krzymuski E.*, System prawa karnego ze stanowiska nauki i trzech kodeksów, obowiązujących w Polsce, I. Część ogólna, Kraków 1921
- Księżak P.*, [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz on-line*, red. *K. Osajda*, wyd. 4/2012
- Kubala W.*, Pobudka w prawie karnym, *NP* 1976, Nr 1
- Kubala W.*, Glosa do wyroku SN z 28.1.1975 r., *Rw* 1/75, *WPP* 1976, Nr 1
- Kubala W.*, Z problematyki podmiotowego kryterium podobieństwa przestępstw, *SKKiP* 1976, t. 5
- Kubala W.*, Glosa do wyroku SN z 10.3.1976 r., IV KR 3/76, *Pal.* 1977, Nr 2
- Kubala W.*, Glosa do tez 7 i 8 wytycznych wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej w sprawie prawidłowego stosowania przepisów dotyczących przestępstw popełnionych w warunkach recydywy, które (tj. wytyczne) zostały uchwalone przez SN w dniu 22.12.1978 r., VII KZP 23/77, *Pal.* 1979, Nr 11–12
- Kubala W.*, Znamiona szczególnego nastawienia psychicznego, *WPP* 1982, Nr 4
- Kubicki L.*, *Przestępstwo popełnione przez zaniechanie. Zagadnienia podstawowe*, Warszawa 1975
- Kuć M.*, Problem motywu w psychologii i prawie karnym, [w:] *Kara kryminalna. Analiza psychologiczno-prawna*, red. *M. Kuć, I. Niewiadomska*, Lublin 2004
- Kulesza J.*, Glosa do uchwały SN z 10.12.1998 r., I KZP 22/98, *Pal.* 1999, Nr 5–6
- Kulesza J.*, *Przedmiot ochrony (zamachu)*, [w:] *Leksykon prawa karnego – część ogólna. 100 podstawowych pojęć*, red. *P. Daniluk*, Warszawa 2011
- Kulik M.*, [w:] *Kodeks karny. Praktyczny komentarz*, red. *M. Mozgawa*, Kraków 2006
- Kunicka-Michalska B.*, Glosa do wyroku SN z 17.5.1972 r., III KR 67/72, *PiP* 1973, z. 6
- Kustra E.*, *Racjonalny ustawodawca. Analiza teoretycznoprawna*, Toruń 1980
- Kutzmann W.*, [w:] *Kodeks karny. Komentarz on-line*, red. *R.A. Stefański*, wyd. 2/2012
- Lachowski J.*, *Warunkowe zwolnienie z reszty kary pozbawienia wolności*, Warszawa 2010
- Langenscheidts Taschenwörterbuch der polnischen und deutschen Sprache*, oprac. *S. Walewski*, Berlin–Monachium–Wiedeń–Zurych–Nowy Jork 1997